تحلیل

نفت بیش از یک دلار کاهش یافت

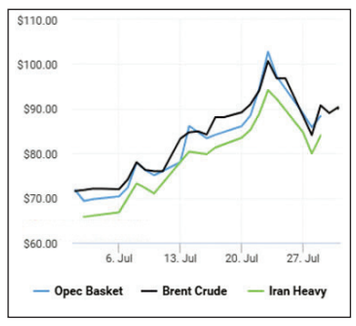

قیمت نفت در معاملات روز جمعه بازار جهانی کاهش یافت، اما در بحبوحه عدم قطعیت ژئوپلیتیکی، در آستانه ثبت افزایش ماهانه در جولای قرار گرفت. به گزارش ایسنا، قیمت آتی نفت برنت با یک دلار و سه سنت یا ۱.۲ درصد کاهش، به ۸۸ دلار در هر بشکه رسید، در حالی که نفت خام وست تگزاس اینترمدیت (WTI) امریکا با یک دلار و ۵۰ سنت یا ۱.۸ درصد کاهش، به ۸۲ دلار و ۹ سنت در هر بشکه رسید. نفت برنت روز پنجشنبه با ۱.۸۸ درصد کاهش و شاخص نفت امریکا با ۱.۰۳ درصد کاهش بسته شد. پیش‌بینی می‌شود که هر دو شاخص قیمت، حدود ۲۰ درصد رشد ماهانه ثبت کنند. دنیل هاینز، تحلیلگر گروه آی‌ان‌جی گفت: قیمت نفت خام با نشانه‌هایی از افزایش جریان نفت در تنگه هرمز، در حال کاهش است. این آبراه که معمولا مسیر ترانزیت حدود یک پنجم محموله‌های جهانی نفت خام و گاز طبیعی مایع بود، از زمان آغاز تجاوز نظامی امریکایی-صهیونی به ایران در ۲۸ فوریه (۹ اسفند)، به نقطه کانونی بازارهای نفت تبدیل شده است. بر اساس گزارش رویترز، پریانکا ساچدوا، تحلیلگر فیلیپ نوا گفت اگرچه تردد نفتکش‌ها از طریق تنگه هرمز و دریای سرخ ادامه داشته است، اما افزایش خطرات امنیتی، هزینه‌های حمل و نقل و نرخ بیمه را افزایش داده و باعث ایجاد ریسک ژئوپلیتیکی قابل توجهی در قیمت نفت شده است. او گفت: در حالی که قیمت‌ها از اوج اخیر خود کاهش یافته‌اند، روند کلی همچنان سازنده است. نیروهای مسلح یمن به محاصره دریایی کشتی‌های عربستان سعودی که از تنگه باب المندب عبور می‌کنند، اقدام کرده‌اند. باب المندب یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های دریایی جهان است که دریای سرخ را به خلیج عدن متصل می‌کند و روزانه میلیون‌ها بشکه نفت خام و فرآورده‌های نفتی از مسیر آن حمل می‌شود. در این بین، اداره اطلاعات انرژی امریکا گزارش کرد که موجودی نفت خام امریکا در هفته گذشته به میزان ۷.۲ میلیون بشکه کاهش یافته و به پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۱۸ رسیده است که بر خلاف انتظارات برای افزایش ۷۰۰ هزار بشکه‌ای این ذخایر بود و دورنمای کاهش عرضه در کوتاه‌مدت در بزرگ‌ترین مصرف کننده نفت جهان را تقویت کرد.

خبر کوتاه

پروژه‌های حیاتی جدید به کمک شبکه برق می‌آیند

از ابتدای امسال در قالب ۶۳ پروژه توسعه‌ای، ۲۹۷۰ مگاولت آمپر به ظرفیت شبکه برق کشور افزوده شده و قرار است ۸۰ پروژه حیاتی شبکه انتقال و فوق توزیع تا پایان مردادماه به بهره‌برداری برسد. به گزارش ایسنا، طبق گفته کارشناسان، یکی از مهم‌ترین افتخارهای صنعت برق ایران، حفظ پایداری شبکه در شرایط دشوار و بحران‌های مختلف بوده است. در حالی که بسیاری از کشورها با چالش‌های جدی در تامین برق روبه‌رو شده‌اند اما شبکه برق ایران طی بیش از دو دهه گذشته از پایداری قابل توجهی برخوردار بوده است. در زمان جنگ اخیر، حدود ۷۰۰۰ مگاوات از ظرفیت نیروگاهی ایران آسیب دید که تا امروز ۲۵۰۰ مگاوات آن به مدار بازگشته، اما برای تابستان امسال به گفته مسوولان وزارت نیرو، حدود ۴ هزار مگاوات از نیروگاه‌های آسیب دیده را در مدار نداشتیم. شبکه برق کشور در طول سال ۴۵ هزار مگاوات اوج بار دارد و در تابستان این مصرف به ۶۳ هزار مگاوات خواهد رسید؛ ظرفیت تولید برق کشور از ۱۰۰ هزار مگاوات عبور کرده و وزارت نیرو برنامه‌ریزی کرده است تا در سال جاری ظرفیت تولید برق را ۹ هزار مگاوات افزایش دهد. در راستای افزایش پایداری و تولید برق مطمئن نیروگاه‌ها در پیک تابستان امسال بالغ بر ۱۰۲ هزار مگاوات برنامه تعمیرات و آماده‌سازی نیروگاه‌های حرارتی در دستور کار قرار گرفته است. برنامه‌ریزی برای تامین برق روزهای اوج مصرف تابستان کشور از ماه‌ها قبل آغاز شد و مگاپروژه‌هایی برای تامین برق تابستان که در وزارت نیرو طراحی شده از مدت‌ها قبل در مسیر اجرا قرار گرفته‌اند. هدف اجرای این ۱۴ مگاپروژه صنعت برق این گونه اعلام شده که فرآیند مدیریت مصرف به‌صورت دقیق، منظم و با پایش مستمر در تمامی شرکت‌های زیرمجموعه صنعت برق به‌ویژه شرکت‌های توزیع اجرا شود تا بتوان در زمان اوج مصرف، تامین برق کشور را بدون اختلال انجام داد. افزایش ۳ هزار مگاواتی ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر از جمله پروژه‌های مدنظر بود؛ به‌طوری که تاکنون ۴۵۰۰ مگاوات ظرفیت تجدیدپذیر به شبکه افزوده شده و هدف‌گذاری رسیدن به ۷ هزار مگاوات تا اوج بار تابستان انجام شد. مگاپروژه‌های مذکور در سه محور اصلی دنبال شدند؛ افزایش تولید، افزایش ظرفیت و بهینه‌سازی خطوط و شبکه انتقال و توزیع و مدیریت و بهینه‌سازی مصرف که در حوزه نیروگاه‌های حرارتی، سه هزار مگاوات ظرفیت جدید اضافه خواهد شد. از سوی دیگر، تنوع‌بخشی به منابع مالی، توسعه همگام شبکه با نیروگاه‌های تجدیدپذیر و اولویت‌بخشی به پروژه‌های نوسازی و بهینه‌سازی، سه راهبرد اصلی صنعت برق برای افزایش پایداری شبکه و پاسخگویی به رشد تقاضای برق کشور است. شواهد نشان می‌دهد با وجود آسیب وارد شده به بخشی از واحدهای تولید پراکنده در شبکه برق کشور در جریان شرایط جنگی اخیر، رکورد تولید و اهداف پیش‌بینی شده در بخش تولید پراکنده محقق شده که نشان‌دهنده تاب‌آوری و آمادگی صنعت برق کشور است. بر این اساس توسعه متوازن شبکه انتقال همگام با افزایش ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر از اولویت‌های صنعت برق به شمار می‌رود و به گفته مسوولان همزمان با توسعه ظرفیت تولید برق تجدیدپذیر، ظرفیت شبکه انتقال نیز متناسب با آن افزایش یافته و در حال حاضر هیچ محدودیتی برای انتقال برق از محل تولید به مراکز مصرف وجود ندارد. از ابتدای سال ۱۴۰۵ تاکنون در قالب ۶۳ پروژه توسعه‌ای، ۲۹۷۰ مگاولت آمپر به ظرفیت شبکه برق و ۵۴۸ کیلومتر به طول خطوط انتقال کشور افزوده شده و اکنون قرار است ۸۰ پروژه حیاتی شبکه انتقال و فوق توزیع تا پایان مردادماه به بهره‌برداری برسد.

«تعادل» گزارش می‌دهد

بنزین در بن بست نسخه‌های تکراری

مساله بنزین در ایران دیگر فقط یک موضوع اقتصادی یا مدیریتی نیست؛ این پرونده حالا به یکی از آشکارترین نشانه‌های ناترازی مزمن در حکمرانی انرژی تبدیل شده است. هر بار که فاصله میان تولید و مصرف بیشتر می‌شود، نسخه‌ای تکراری بیرون می‌آید، افزایش قیمت، سهمیه‌بندی یا محدودسازی مصرف. نسخه‌ای که شاید در کوتاه‌مدت، برای چند هفته‌ای اعداد را جابه‌جا کند، اما در نهایت نه مصرف را مهار می‌کند، نه تولید را نجات می‌دهد و نه افق روشنی پیش روی سیاستگذار می‌گذارد. واقعیت این است که ناترازی بنزین در ایران با شوک قیمتی حل نمی‌شود، چون اساسا ریشه‌های این بحران در جایی عمیق‌تر از نرخ روی تابلوی پمپ‌بنزین قرار دارد.

اگر بخواهیم این بحران را دقیق‌تر ببینیم، باید بپذیریم که بنزین در ایران گرفتار یک دوگانگی فرساینده است، از یک طرف، سمت عرضه با زیرساخت‌هایی فرسوده، آسیب‌پذیر و کم‌بازده روبه‌رو است و از طرف دیگر، سمت تقاضا با ناوگانی پرمصرف، حمل‌ونقل عمومی ناکافی و الگوی مصرفی که سال‌هاست به حال خود رها شده است. در چنین شرایطی، دستکاری قیمت بیشتر شبیه پاک کردن صورت‌مساله است تا حل آن.

در سمت تولید، وضعیت پالایش و توزیع سوخت به هیچ‌وجه عادی نیست. بخشی از تاسیسات با فرسودگی جدی روبه‌رو هستند، بخشی از ظرفیت‌ها به دلیل محدودیت‌های فنی و عملیاتی با راندمان پایین کار می‌کنند و بخشی نیز در برابر تنش‌های منطقه‌ای و اختلالات لجستیکی آسیب‌پذیر شده‌اند. این یعنی حتی اگر مصرف ثابت بماند، باز هم تامین پایدار بنزین نیازمند زیرساختی است که امروز به شدت به بازسازی، نوسازی و سرمایه‌گذاری نیاز دارد. وقتی پالایشگاه‌ها با فناوری قدیمی کار می‌کنند، بخشی از انرژی هدر می‌رود، بهره‌وری پایین می‌ماند و تولید فرآورده‌های کم‌ارزش‌تر افزایش پیدا می‌کند. در چنین وضعی، انتظار افزایش پایدار تولید بنزین بدون جراحی جدی در زیرساخت‌ها، بیشتر به آرزو شبیه است تا برنامه.

تجربه سال‌های گذشته نیز نشان داده که افزایش قیمت بنزین در اقتصادی با تورم مزمن، اثر بازدارنده ماندگاری ندارد. در اقتصادهای باثبات، قیمت می‌تواند به عنوان یک سیگنال موثر عمل کند و رفتار مصرف‌کننده را تغییر دهد. اما در اقتصادی که تورم، دایما سطح عمومی قیمت‌ها را بالا می‌برد، اثر روانی و اقتصادی گرانی بنزین خیلی زود مستهلک می‌شود. خانوارها پس از مدتی خود را با قیمت جدید تطبیق می‌دهند، اما فشار هزینه‌ای آن در کل زنجیره حمل‌ونقل، توزیع و قیمت کالاها باقی می‌ماند. به همین دلیل است که گرانی بنزین در ایران بیشتر از آنکه مصرف را کنترل کند، موج تورمی تازه‌ای تولید می‌کند.

این نکته را هم نباید نادیده گرفت که مصرف بالای بنزین در ایران فقط محصول ارزانی آن نیست. بخشی از این مصرف بالا، نتیجه مستقیم کیفیت پایین خودروها، فرسودگی ناوگان، ضعف استانداردهای تولید، کمبود خودروهای کم‌مصرف و توسعه‌نیافتگی حمل‌ونقل عمومی است. وقتی شهروند در بسیاری از شهرها انتخابی جز استفاده از خودروی شخصی ندارد، وقتی ناوگان عمومی یا کافی نیست یا از کیفیت لازم برخوردار نیست، و وقتی خودروهای داخلی با مصرف بالا به تولید انبوه می‌رسند، طبیعی است که مصرف بنزین هم بالا بماند. در چنین بستری، صرفا گران کردن سوخت، بدون فراهم کردن گزینه جایگزین، بیشتر به تنبیه مردم شباهت دارد تا اصلاح الگوی مصرف.

از سوی دیگر، سهم خودروهای فرسوده در مصرف بی‌رویه سوخت را نمی‌توان دست کم گرفت. سال‌هاست درباره لزوم اسقاط خودروهای قدیمی، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل بار و مسافر و ارتقای استاندارد مصرف سوخت صحبت می‌شود، اما در عمل پیشرفت این حوزه بسیار کند بوده است. تا زمانی که خودروهای پرمصرف و فرسوده در خیابان‌ها تردد می‌کنند، هرگونه سیاست کنترلی بر مصرف، ناقص و کم‌اثر خواهد بود. مصرف بنزین فقط در پمپ‌بنزین تعیین نمی‌شود؛ در خطوط تولید خودروسازان، در ناوگان فرسوده، در خیابان‌های قفل‌شده و در ایستگاه‌های خالی حمل‌ونقل عمومی هم تعیین می‌شود.

مساله واردات هم دیگر نمی‌تواند یک تکیه‌گاه مطمئن تلقی شود. تحولات سیاسی، تنش‌های منطقه‌ای، محدودیت‌های نقل‌وانتقال و آسیب‌پذیری مسیرهای تامین باعث شده‌اند که اتکا به واردات بنزین، راه‌حلی پرهزینه و ناپایدار باشد. بنابراین کشور نه می‌تواند تنها به واردات دل ببندد و نه بدون بازسازی سمت عرضه، به تولید داخلی مطمئن باشد. اینجاست که ضرورت یک نگاه راهبردی بیش از هر زمان دیگری خود را نشان می‌دهد. سیاست درست در حوزه بنزین، قبل از هر چیز باید از منطق شوک درمانی فاصله بگیرد. آنچه امروز نیاز داریم، یک بسته واقعی اصلاحات ساختاری است؛ بسته‌ای که همزمان چند محور را دنبال کند: نوسازی پالایشگاه‌ها، کاهش هدررفت در تولید و توزیع، ارتقای کیفیت سوخت، تسریع در خروج خودروهای فرسوده، سخت‌گیرانه‌تر شدن استاندارد مصرف سوخت خودروها، توسعه حمل‌ونقل عمومی و ایجاد مشوق برای استفاده از فناوری‌های کم‌مصرف. این مسیر شاید زمانبر باشد، اما تنها مسیری است که می‌تواند کشور را از چرخه تکراری بحران بیرون بیاورد. در کنار اینها، باید به این واقعیت هم توجه کرد که سیاست انرژی بدون اقناع اجتماعی موفق نمی‌شود. هر سیاستی که بار اصلی حل بحران را بر دوش مردم بگذارد، اما خود را از اصلاحات ساختاری معاف کند، در نهایت با بی‌اعتمادی عمومی مواجه خواهد شد. جامعه زمانی با اصلاحات همراه می‌شود که ببیند دولت نیز همزمان در حال اصلاح سمت تولید، بهبود زیرساخت‌ها و کاهش ناکارآمدی‌های انباشته است. نمی‌توان از مردم انتظار صرفه‌جویی داشت، اما همزمان خودروهای بی‌کیفیت تولید کرد، ناوگان عمومی را رها کرد و پالایشگاه‌های فرسوده را با حداقل بازدهی به حال خود گذاشت. امروز دیگر زمان آن رسیده که بنزین نه به عنوان یک کالای صرف، بلکه به عنوان بخشی از امنیت انرژی، رفاه عمومی و ثبات اقتصادی دیده شود. این پرونده با نرخ‌گذاری دستوری یا شوک ناگهانی بسته نمی‌شود. حل آن نیازمند نقشه راهی است که بر سرمایه‌گذاری، نوسازی و بازآرایی ساختار مصرف و تولید استوار باشد. اگر چنین نگاهی شکل نگیرد، کشور همچنان در دور باطل کمبود، گرانی، تورم و بازگشت دوباره به نقطه اول خواهد چرخید.

کمبود ذخایر گاز و دیزل برای زمستان اروپا تهدید کننده شد

کاهش عرضه جهانی نفت و گاز، به دلیل وابستگی قابل توجه اروپا به واردات انرژی، این منطقه را در مسیر زمستانی دشوار در سال جاری قرار می‌دهد؛ به‌ویژه که گاز موجود در ذخایر بسیار کمتر از حد مجاز است و کمبود دیزل، امنیت تامین سوخت نفت کوره را در فصل سرما تهدید می‌کند.

به گزارش ایسنا، نخستین نشانه‌های هشدار در اوایل ماه مارس آشکار شد؛ زمانی که در پی تجاوز امریکا و رژیم صهیونی به ایران، زیرساخت‌های صادرات گاز طبیعی مایع (ال‌ان‌جی) قطر دچار اختلال شد و این کشور خلیج‌فارس ناچار شد برای صادرات خود وضعیت «فورس ماژور» اعلام کند. اروپا و به‌طور خاص اتحادیه اروپا، از زمان پایان واردات گاز روسیه از طریق خط لوله در بحبوحه تحریم‌های مرتبط با جنگ اوکراین، به شدت به واردات گاز مایع وابسته است. این وابستگی باعث شده که هزینه واردات گاز به این منطقه به‌طور قابل توجهی افزایش یابد و گاز مایع قطری گزینه ارزان‌تری بود. با این اوصاف، اتحادیه اروپا که طبق آمار رسمی یورواستات، حدود ۲۱ درصد از انرژی خود را از گاز طبیعی تامین می‌کند، باید بیشتر به گاز مایع امریکا متکی شود و این بسیار گران است. شرکت وودمکنزی اخیرا گزارش داد که قیمت پایه گاز در اتحادیه اروپا از اواسط ژوئن ۵۰ درصد افزایش یافته است و خاطرنشان کرد که «ذخایر گاز فقط کمی بالاتر از ۵۰ درصد پر شده که برای این وقت از سال، سطح بی‌سابقه‌ای است و نگرانی‌هایی را در مورد میزان گازی که اروپا می‌تواند پیش از فصل تقاضای گرمایش زمستانی ۲۰۲۷-۲۰۲۶ تامین کند، ایجاد می‌کند.»

به احتمال زیاد به دلیل این تحولات قیمت، واردات ال‌ان‌جی به اروپا کاهش یافته است، آن هم در حالی که این فصل، فصل فعال پر کردن مجدد مخازن باشد. طبق آمار شرکت کپلر که رویترز به آن استناد کرده است، ماه جاری، واردات این سوخت فوق سرد ۶.۳ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود که کمترین میزان از سپتامبر ۲۰۲۴ خواهد بود.

در همین حال، وود مکنزی هشدار داد که اگر واردات ال‌ان‌جی با روند فعلی ادامه یابد، اتحادیه اروپا تا نوامبر که فصل تقاضا برای گرمایش رسما آغاز می‌شود، تنها ۷۵ درصد از ذخایر گاز خود را خواهد داشت. این رقم به‌طور قابل توجهی کمتر از هدف ۹۰ درصدی است که بروکسل در سال ۲۰۲۲ برای کشورهای عضو خود تعیین کرده بود. اخیرا رهبری اتحادیه اروپا اعلام کرد که در پاسخ به چالش‌های عرضه، اهداف ذخیره‌سازی گاز در ماه نوامبر را کاهش خواهد داد، اما کاهش این هدف، وضعیت امنیت عرضه را بهبود نمی‌بخشد. تحلیلگران غربی دوست دارند یادآوری کنند که حتی با آخرین افزایش قیمت‌های مرتبط با جنگ، قیمت گاز در اتحادیه اروپا بسیار پایین‌تر از سال ۲۰۲۲ است، اما این بدان معنا نیست که این قیمت‌ها عادی هستند. در واقع، با وجود اینکه قیمت‌ها از اوج خود در سال ۲۰۲۲ فاصله دارند، صنایع و خانوارهای اروپایی چهار سال است که با هزینه‌های انرژی دست و پنجه نرم می‌کنند.

قیمت گاز می‌تواند و احتمالا بیشتر افزایش می‌یابد، زیرا تامین گاز برای زمستان یک موضوع ترجیحی نیست، بلکه یک امر ضروری است. با وجود تمام تلاش‌هایی که برای ساخت نیروگاه‌های بادی و خورشیدی به عنوان جایگزینی برای تولید برق از طریق بار پایه انجام می‌شود، صنایع اتحادیه اروپا هنوز بخش قابل توجهی از برق خود را از گاز دریافت می‌کنند و گاز ۳۰ درصد از نیازهای گرمایشی خانوار را نیز تامین می‌کند. در عین حال، عرضه سوخت‌ها نیز، به‌ویژه دیزل، در حال کاهش است. فایننشال تایمز اوایل ماه جاری، به نقل از آمریتاسن از شرکت «انرژی اسپکتس» نوشت: «ما مدتی است که هشدار می‌دهیم: بازارهای محصولات [یعنی دیزل و سایر سوخت‌ها] بسیار محدودتر از بازارهای نفت خام هستند.»

«انرژی اسپکتس» تنها شرکت تحلیلی نیست که این هشدارها را صادر می‌کند. در حالی که اکثر ناظران بر جریان نفت خام از خلیج فارس تمرکز دارند، برخی خاطرنشان کرده‌اند که این منطقه سوخت‌های پالایش شده زیادی نیز صادر کرده است. این سوخت‌ها اکنون از بین رفته‌اند و بقیه جهان ظرفیت پالایشگاهی محدودی و همچنین، عرضه نفت خام محدودتری دارند. علاوه بر این، حملات پهپادی اوکراین به پالایشگاه‌های روسیه باعث ممنوعیت صادرات دیزل شد و طبق داده‌های منتشره در فایننشال تایمز، روسیه با حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار بشکه در روز صادرات، یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان دیزل است.

جانیو شاه، تحلیلگر شرکت «ریستادانرژی» به فایننشال تایمز گفت: «این حجم از نظر تعادل جهانی عرضه و تقاضا قابل توجه است، زیرا کشورهای مقصد فعلی اکنون برای حجمی که اروپا جذب می‌کند نیز رقابت خواهند کرد.» او به تکرار وضعیت ال‌ان‌جی برای اتحادیه اروپا اما در مورد دیزل اشاره کرد که سوختی ضروری برای هر اقتصادی است، حتی کشورها که مصمم به برقی‌سازی هستند.

ذخایر دیزل در اروپا حتی از ذخایر گاز هم کمتر است. طبق گزارش رویترز، در واقع، دیزل موجود در ذخایر از سال ۲۰۲۲، در پایین‌ترین حد قرار دارد و در همین حال، ذخایر دیزل در امریکا نیز به‌طور قابل توجهی کاهش یافته است،

قطع آب و برق در گرمای طاقت‌فرسای تابستان پس از زلزله مرگبار ژاپن

زلزله ۷.۱ ریشتری که جنوب ژاپن را لرزاند، بسیاری از ساکنان مناطق آسیب دیده را در بحبوحه گرمای طاقت‌فرسای تابستان، بدون آب لوله‌کشی یا برق گذاشت.

به گزارش ایسنا، بسیاری از تقریبا ۵۸۰۰۰ خانوار این شهر بندری یاتسوشیرو، روز پنجشنبه، دو روز پس از وقوع زلزله در استان کوماموتو که به کشته شدن حداقل ۱۷ نفر منجر شد، هنوز بدون آب لوله‌کشی یا برق بودند. طبق گزارش رویترز، آکیو ماتسوشیتا، یکی از مقامات شهر که در حال کمک به تلاش‌های امدادی است، گفت که نمی‌داند تعمیر خطوط لوله آب به شدت آسیب دیده، روزها، هفته‌ها یا ماه‌ها طول خواهد کشید. او در تالار شهر گفت: به دلیل گرمای تابستان، کمبود آب به ویژه دشوار است. با از کار افتادن توالت‌های ساختمان، مقامات توالت‌های اضطراری را روی دریچه‌های فاضلاب بیرون، در دمای حدود ۳۵ درجه سانتیگراد و رطوبت خفه‌کننده، نصب کردند. این مقام ژاپنی افزود: «تعمیرات به کار طاقت‌فرسا نیاز دارد و در حال حاضر هیچ جدول زمانی وجود ندارد.» دولت استانی کوماموتو اعلام کرد که تعداد کشته‌شدگان زلزله اکنون ۱۷ نفر است. اکثر آنها در کارخانه کاغذسازی صنایع کاغذ نیپون که دچار خسارات ساختاری عمده‌ای شد و در مرکز خرید آئون که احتمالا انفجار گاز در آنجا رخ داد، بوده‌اند. همچنین شش نفر دیگر دچار ایست قلبی شده‌اند. سخنگوی ارشد دولت ژاپن اعلام کرد: با احتساب افرادی که هنوز در حال بررسی ارتباط احتمالی آنها با زلزله هستند، تعداد کشته‌شدگان به ۲۸ نفر رسیده است. در حالی که تلاش‌های امداد و نجات ادامه دارد، یک مقام کوماموتو در مورد خطر گرمازدگی در دمایی که پیش‌بینی می‌شد در آخر هفته به نزدیک ۴۰ درجه سانتیگراد برسد، هشدار داد. نیروی دفاع از خود (SDF) - ارتش ژاپن - در حال نصب حدود ۳۰۰ واحد تهویه مطبوع در مراکز تخلیه و سایر مکان‌های کلیدی در اطراف کوماموتو است. بلافاصله پس از زلزله، کامیون‌های SDF مخازن آب را به مراکز اجتماعی و مدارس در سراسر شهر یاتسوشیرو یدک کشیدند و برای پر کردن مجدد از مخازن اضطراری زیر ساختمان به شهرداری بازگشتند. سهم هر کدام از ساکنان به ۳ لیتر آب محدود بود. ژاپن روی «حلقه آتش» اقیانوس آرام قرار دارد؛ قوسی از آتش‌فشان‌ها و گودال‌های اقیانوسی که حدود یک پنجم زلزله‌های بزرگ جهان را تشکیل می‌دهند. استانداردهای سختگیرانه ساختمان‌سازی و مانورهای منظم مقابله با بلایای طبیعی، تلفات را کاهش می‌دهد، اما لرزش‌های قدرتمند هنوز هم می‌توانند مناطقی را که در آن رخ می‌دهند، فلج کنند. کوماموتو و سایر بخش‌های منطقه کیوشو به‌طور فزاینده‌ای به مکان‌های کلیدی تولید خودرو و نیمه‌رساناها تبدیل شده‌اند. زلزله روز سه‌شنبه، تولیدکنندگانی مانند تویوتا، هوندا، نیسان، آیسین و سونی را مجبور به توقف برخی تولیدات کرده و باعث شده است که شرکت تی‌اس‌ام‌سی (TSMC) تایوان، کارگران خود را تخلیه کرده و عملیات را برای ارزیابی هرگونه خسارت به‌طور موقت متوقف کند. بر اساس گزارش رویترز، بسیاری از ساکنان یاتسوشیرو و شهر مجاور کوماموتو پیش از این نیز زلزله‌های بزرگی را تجربه کرده‌اند. دو زلزله قدرتمند در آوریل ۲۰۱۶، بیش از ۲۶۰ نفر را کشت و هزاران خانه را ویران کرد. اما لرزش روز سه‌شنبه در یاتسوشیرو، بدتر از هر چیزی بود که ساکنان این شهر یک دهه پیش تجربه کرده بودند.

تدوین الگوی جداگانه مصرف آب و انرژی برای هر استان

معاون اجرایی رییس جمهور از تدوین الگوی جداگانه مصرف آب و انرژی برای هر استان خبر داد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، نشست بررسی شیوه‌نامه اجرایی نظام مدیریت، پایش و بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی با حضور محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رییس جمهور برگزار شد. در این نشست که با حضور معاون عمران، توسعه امور شهری و روستایی وزارت کشور، معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و جمعی از مسوولان ذی‌ربط برگزار شد، روند اجرای تکالیف پیش‌بینی شده در ماده ۱۶ شیوه‌نامه، از جمله فعال‌سازی و تکمیل سامانه پایش مصرف انرژی ساختمان‌های مسکونی و اداری کشور، مورد بررسی قرار گرفت. قائم‌پناه در این نشست با اشاره به تاکید رییس جمهور بر تعیین تکلیف مشخص برای دستگاه‌های مسوول گفت: رییس جمهور پزشکیان خواستار ارایه گزارش اقدامات انجام‌شده هستند و تاکید دارند مسوولیت هر دستگاه، همراه با شاخص‌ها و اعداد و ارقام، به‌صورت شفاف مشخص شود تا اجرای شیوه‌نامه با انسجام بیشتری دنبال شود. وی افزود: قرار است هفته آینده پس از جمع‌بندی نهایی جلسه‌ای با حضور رییس جمهور برگزار شود و برای همه استان‌های کشور الگوی مشخص و قابل اجرا برای مصرف آب، گاز، برق و سایر حامل‌های انرژی تعیین شود تا سهمیه‌ها بر اساس شرایط هر استان به‌صورت ماهانه یا در قالب سازوکارهای تعیین‌شده ابلاغ شود. معاون اجرایی رییس جمهور با اشاره به ضرورت ارایه گزارش عملکرد از سوی دبیرخانه‌های مسوول اظهار کرد: در نشست آینده که با حضور رییس جمهور و وزرا برگزار خواهد شد، عملکرد دستگاه‌ها در اجرای شیوه‌نامه به‌صورت شفاف بررسی و وظایف هر دستگاه اعلام می‌شود. قائم‌پناه با هشدار نسبت به شرایط پیش‌روی کشور در فصل سرد سال گفت: بعد از حملات دشمن به پالایشگاه‌های گازی کشور، پیش‌بینی می‌شود در زمستان با حدود ۱۰۰ میلیون متر مکعب کسری گاز در روز مواجه باشیم. صرف‌نظر از اینکه زمستان سرد باشد یا نه، کشور با ناترازی انرژی روبه‌رو است و باید این ناترازی به‌درستی مدیریت شود. وی همچنین به چالش‌های حوزه برق اشاره کرد و گفت: در بخش برق، با اقدامات انجام‌شده، شرایط نسبت به گذشته تا اندازه‌ای بهبود یافته و قطع برق صنایع و شهرک‌های صنعتی به حداقل ممکن رسیده است. وی نظارت استانداران بر اجرای برنامه‌های مدیریت مصرف را ضروری دانست و تصریح کرد: مدیریت مصرف بدون شاخص و امکان اندازه‌گیری معنا ندارد و باید ابزارهای لازم برای ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها در اختیار مدیران قرار گیرد. معاون اجرایی رییس جمهور با تشریح محورهای اصلی این آیین‌نامه گفت: در این نظام، سه مفهوم آب و حامل‌های انرژی، دستگاه‌های خدمات‌رسان و دستگاه‌های اجرایی تعریف شده و هدف، مدیریت مصرف آب و انرژی در سطح کشور و همچنین کنترل مصرف در دستگاه‌های اجرایی است. قائم‌پناه فرهنگ‌سازی را مهم‌ترین هدف این برنامه دانست و گفت: هرچند اثر مستقیم این اقدامات ممکن است محدود باشد، اما مهم‌تر از آن نهادینه شدن فرهنگ مصرف صحیح است. رییس جمهور نیز شخصا با رعایت الگوی صرفه‌جویی، تلاش می‌کنند این فرهنگ را در مجموعه دولت ترویج کنند.

رویداد

ظرفیت ۳۵ میلیون متر مکعبی CNG شاه کلید عبور از ناترازی بنزین است

یک کارشناس اقتصاد انرژی با تاکید بر ضرورت فعال‌سازی ظرفیت‌های راکد گاز طبیعی فشرده (CNG) در کشور گفت: با جایگزینی روزانه ۳۵ میلیون متر مکعب گاز طبیعی با بنزین و تقویت نظارت سامانه‌ای، می‌توان ناترازی بنزین را بدون شوک قیمتی مدیریت کرد. گروه اقتصادی - آمارهای شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران نشان می‌دهد، با وجود فعالیت بیش از ۲۳۶۵ جایگاه سی‌ان‌جی با ظرفیت عرضه روزانه ۳۵ تا ۴۰ میلیون متر مکعب، تنها حدود ۱۶ میلیون متر مکعب از این ظرفیت در کشور مصرف می‌شود؛ در حالی که استفاده از سی‌ان‌جی می‌تواند سالانه تا ۵۰ میلیون تومان از هزینه سوخت خانوارهای پرمصرف بکاهد. در این راستا طرح بهره‌برداری از ۳۰ هزار خودروی دوگانه‌سوز نیسان وانت در دست اجراست که در صورت اجرا به صرفه‌جویی سالانه ۲۲۰ میلیون لیتر بنزین منجر خواهد شد که به معنی کاهش ۹۰ میلیون دلاری هزینه‌های ارزی کشور خواهد بود. علاوه بر این، از ابتدای مرداد ماه با هدف مدیریت سوخت در کشور برای عبور از شرایط ناترازی بنزین، بیش از هزار جایگاه عرضه CNG در کشور با همکاری وزارت نفت و با راه‌اندازی پویش «یکدل برای ایران»، گاز طبیعی فشرده را به صورت رایگان عرضه می‌کنند که منابع آن از محل مسوولیت‌های اجتماعی تامین می‌شود. از آنجا که دولت راهکارهای غیرقیمتی را اولویت نخست خود برای عبور از ناترازی بنزین اعلام کرده است، به نظر می‌رسد که استفاده از سوخت گاز فشرده یکی از راهکارهای در دسترس برای دولت و هموطنان باشد، زیرا هم زیرساخت‌های آن فراهم است و هم دولت به صورت رایگان خودروهای متقاضی را دوگانه‌سوز می‌کند. در این ارتباط فاضل مریدی، کارشناس حوزه اقتصاد انرژی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا، توجه به ظرفیت‌های مغفول مانده گاز طبیعی (CNG) را یکی از راهکارهای غیرقیمتی برای مدیریت سوخت در کشور دانست و گفت: میلیون‌ها دلار از سرمایه‌های ملی کشور طی سال‌های گذشته صرف دوگانه‌سوز کردن خودروها شده است و اکنون ظرفیت استفاده روزانه از ۳۵ تا حدود ۴۰ میلیون متر مکعب گاز در شبکه حمل و نقل وجود دارد.

تولید از دست رفته نفت خلیج فارس

۸ میلیون و ۲۹۰ هزار بشکه در روز شد

وزارت انرژی امریکا تولید از دست رفته نفت خلیج فارس در ماه ژوئن را ۸ میلیون و ۲۹۰ هزار بشکه در روز اعلام کرد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، اداره اطلاعات انرژی امریکا در جدیدترین گزارش خود از افت ۸ میلیون و ۲۹۰ هزار بشکه‌ای تولید روزانه نفت از منطقه خلیج‌فارس در ماه ژوئن خبر داده است. با وجود گذشت چهار ماه از تجاوز امریکایی-صهیونی به ایران، اختلال تولید نفت در منطقه خلیج‌فارس ادامه دارد. در نخستین ماه حمله به ایران، تولید نفت کشورهای منطقه ۸ میلیون و ۸۹۰ هزار بشکه در روز، در ماه آوریل ۱۰ میلیون و ۵۲۰ هزار بشکه در روز و در ماه مه ۱۱ میلیون و ۲۵۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته بود. تولید نفت منطقه در ماه فوریه، یعنی پیش از آغاز درگیری‌ها ۲۵ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز اعلام شده بود. به گزارش این نهاد وابسته به وزارت انرژی امریکا، عربستان بیشترین کاهش تولید نفت در ماه ژوئن را داشته است. تولید نفت این کشور در این ماه، ۲ میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه در روز کمتر از پیش از درگیری‌ها یعنی فوریه بوده است. عراق با کاهش تولید ۲ میلیون و ۶۵۰ هزار بشکه‌ای و کویت با کاهش تولید یک میلیون و ۶۵۰ هزار بشکه‌ای در رتبه‌های بعدی قرار داشته‌اند. تولید نفت امارات در این ماه تا حد زیادی احیا شده و فقط ۱۵۰ هزار بشکه در روز کمتر از ماه فوریه بوده است. تولید نفت قطر ۴۵۰ هزار بشکه در روز و بحرین ۱۵۰ هزار بشکه در روز کمتر از قبل از جنگ بوده است. به گزارش اقتصاد معاصر، آمار اداره اطلاعات انرژی امریکا نشان می‌دهد